

Teksti: Annaleena Puska

Kuvat: Raimo Latvala

Sotamies ja hänen hevosensa

Tammisen Eero istui hevosensa selässä lumisen metsän kätköissä. Hevonen liikahteli levottomasti, se tunsu ratsastajansa hermostuneisuuden ja ilmassa väreilevän jännityksen. Odotettiin hyökkäyksen alkua. Minuutit, tunnit matelivat eteenpäin valkeassa kylmyydessä. Rasmus, Eeron ratsu alkoi jo kyllästyä lumihangessa seisokeluun, se tepasteli paikoillaan ja pärskähti kärsimättömästi. ”Rauhassa, hyvä poika”, kuiskasi Eero ratsulleen ystävällisesti ja taputti sitä kaulalle. Rasmus käänsi päätään ja vilkaisi Eeroa otsatukkansa alta tuttu pilkahdus katseessaan. ”Mitä jos syöksytäisiin täyttää laukkaa takaisin kotiin?” Rasmusen katse tuntui sanovan. ”Voi kuinka mieluusti sen sallisin, jos vain voisin”, mietti Eero.

Eeron mieleen muistui eräs kesä kymmenen vuoden takaa. Hän oli ollut tuolloin vasta viidentoista vanha nuorukainen, kun heidän tammansa oli varsonut. He olivat isän kanssa nojailleet kesäillalla laitumen aitaan ja katselleet, kun tuo pieni läsipäinen, liinako suomenhevosvarsa oli ottanut ensiaskeliaan. Sitten isä oli sanonut Eerolle, että hän saisi tuon pienen hevosenalun ikiomakseen. Eero oli astellut rauhallisesti viheriöivän heinikon läpi varsansa luo ja rapsuttanut hellästi sen otsaa puhtaanvalkean läsin kohdalta. Rasmus, sillä nimellä hän päätti sitä kutsua, hirtahti iloisesti ja sääntäsi sitten laukkaan. Testattuaan jalkojaan kunnolla, se palasi emänsä ja Eeron luo, tuo tietty veikeä pilke silmissään. ”Meistä tulee vielä hyvät ystävät”, oli Eero ajatellut silloin.

Vaasan lyseon lukion 2. luokan oppilas **Annaleena Puska** voitti Pohjanmaan Maanpuolustuskillan järjestämän ainekirjoituskilpailun. Hän esitti aineensa killan 30-vuotisjuhlassa Vaasan kaupungintalolla. Arviointiraadin mukaan aineessa on kuvattu kauniisti nuoren miehen ja hevosen ystävyys. Sotakuvaus on romantisoitu, viime sodissa rakuunarsukot eivät tainneet enää hyökkäillä, mutta hevosilla oli kyllä ratkaiseva merkitys vetojuhtina rankoissa maastolosuhteissa. Arviointiraadissa oli kaksi lukion opettajaa ja killan puheenjohtaja **Ilkka Virtanen**.

Oikeassa hän oli ollutkin. Mutta silloin Eero ei ollut osannut aavistaakaan, että hänen ystävänsä seuraisi häntä jopa sotaan. No, täällä sitä nyt oltiin ja odotettiin. Nälkä nakersi jo pahasti. Hetken aikaa Eero vielä taisteli ankaraa nälän tunnetta vastaan, mutta antoi sitten periksi sille ja kaivoi taskustaan illalliseksi tarkoitettua leivänpalan. Hän taittoi sen kahtia ja ojensi puolet Rasmukselle, olihan se urheasti seisokellut täällä odotelemassa jo tuntikaupalla. Illalla pitäisi sitten vaan kestää ruuatta... Mikäli ilta

meille vielä koittaa, mietti Eero synkeästi. Eihän sitä koskaan voinut tietää mitä tapahtuisi. Eilenkin naapurin Jussi, hänen lapsuuden leikkiverinsa, oli kaatunut venäläisten luoti kallossaan.

Siitä oli vasta pari viikkoa, kun hän ja Rasmus olivat jättäneet kotiseutunsa, missä he molemmat olivat eläneet koko ikänsä, ja lähteneet sotaan. Viimeisenä iltana Eero oli hypännyt Rasmusen satuloimattomaan selkään ja kiertänyt lenkin kotitilansa ympäri, hyvästelemässä paikat, ihan vaan varmuuden vuoksi. Sitten aamulla he olivat lähteneet uutta tietä pitkin, kohti tuntematonta tulevaisuutta. Eero muisti, kuinka reippaasti Rasmus oli ravannut uusiin maisemiin, kohti sotaa. Silloin hänen mielessään oli käynyt, että oli aika väärin, että Rasmus noin kiltin luottavaisena askelsi eteenpäin, tietämättä, että Eero ohjasi sitä suoraan kauhujen keskelle. Kenties kuolemaan.

Silloin kajahti hyökkäyskäskey. Eero havahtui mietteistään ja painoi kantansa Rasmusen kylkiin. He kiisivät muiden ratsukoiden joukossa vauhdilla vihollista päin.

Sitten, räjähdys. Venäläisten miina levisi tappavana tuli- ja paineaaltona Eeron ja Rasmusen eteen. Kaikki tapahtui kuin hidastettuna. Paine paiskasi Eeron satulasta, mutta hän tarrasi Rasmusen harjaan. Rasmus menetti tasapainonsa ja kaatui. Viimeisenä hetkenään he näkivät toisensa, he tiesivät kuolevansa, mutta he olivat yhä yhdessä, loppuun asti.

Tuli pyyhkäisi heidän ylitseen.

Kolme pohjanmaalaista vuosikymmentä

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta vietti 30-vuotisjuhlaansa 30. tammikuuta. Samana päivänä tuli kuluneeksi 60 vuotta marsalkka Mannerheimin kuolemasta. Killan kunniapuheenjohtaja **Holger Strandberg** (vas.) ja puheenjohtaja Ilkka Virtanen laskivat muistoseppeleen Vaasan kaupungintalossa sijaitsevalle marsalkan ratsastajapatsaalle.

Pääjuhla pidettiin Vaasan kaupungintalolla. Juhlapuheessa ministeri **Ole Norrback** otti reippaasti kantaa NATO-jäsenyyden puolesta ja ennusti yleisen asevelvollisuuden poistuvan 10 vuodessa.

Juhlapäivänä avattiin myös Vaasan Sotaveteraanimuseon erikoisnäyttely pohjalaisten kunnia- ja ansiomerkeistä. Siitä lisää seuraavalla aukeamalla.

Kilta palkitsi juhlassa ansioristillään huomattavan joukon ansioituneita kiltalaisia ja keskeisiä yhteistyökumppaneita. Kuvassa näkyvät vas. **Erkki Paajanen, Teuvo Rodén, Lars-Erik Wägar, Kaj Sandström, Per-Erik Fant, Vivi Änäs, Gustav Geust, Tuula Harjunpää** (Vaasan Lottaperinneyhdistys) ja **Veikko Kurkiala** (Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanit).